

Landelijke Adviesgroep EerstelijnsGeneeskunde voor Ouderen

In deze nieuwsbrief:

Pagina 1 Geslaagd!

Pagina 2 Laego en scholingsaanbod Ouderenzorg

Pagina 3 Ketenzorg Ouderen op Walcheren. Certificering eerste groep kaderartsen specialisme eerste lijn ouderengeneeskunde.

Agenda *zie ook onze website*

29 oktober 2013

Congres: Medische zorg voor kwetsbare ouderen versterken? Ja, het kan! Voor meer informatie en inschrijven klikt u op [deze link](#).

12 november 2013

NPO 2013 congres, nadere informatie volgt in september.

Ouderenzorg - Leergang 3

(herhaling van het voorjaar). Zie [link](#).
Rotterdam: 30 oktober, 6 november en 12 november
Amstelveen: 6 november, 11 november en 20 november

Ouderenzorg - Leergang 4
(nieuwe inhoud). Zie [link](#).

Zwolle: 31 oktober, 13 en 25 november
Zeist: 7, 26 november en 2 december

Verdiepingsworkshop ouderengeneeskunde – CVRM. Zie [link](#).
Utrecht: maandag 4 november
Zwolle: maandag 2 december

Colofon

Samenstelling nieuwsbrief:

Annet Wind

Vormgeving: Leander Teepe

Laego bestuur:

Frank van Kemenade, *voorzitter*

Ragnhild Vrijaldenhoven-Haitsma, *secretaris*

Fabienne de Witte, *penningmeester*

Marjon Oude Ophuis, Willem Vos,

Annet Wind en Herman Wisselink,

bestuursleden

www.laego.nl

Geslaagd!

Door Annet Wind

Op 7 juni jongstleden hebben opnieuw twintig kaderhuisartsen ouderengeneeskunde hun diploma gekregen.

Het waren zonovergoten afsluitende dagen in hotel De Haagsche Schouw. Dit jaar hebben deelnemers voor het eerst een CAT gemaakt en enkele hiervan worden gepubliceerd, onder andere in Huisarts en Wetenschap. Anderen hebben een nascholingsartikel geschreven of een patiëntenbrief gemaakt. De onderwerpen van de regionale kwaliteitsprojecten waren weer zeer gevarieerd. U vindt de posters van de projecten op Laego.nl.

Enkele deelnemers hebben deelgenomen namens MOVIT, het verzorgingshuis project in Zuid-Holland Noord dat extramuraal voortgezet wordt. Dit jaar was het onderwerp van het afsluitende symposium Wijkgerichte zorg en ondersteuning.

Marc Bruynzeels van het Jan van Es instituut liet zien dat we moeten streven naar meer samenhang in de zorg en Tony Poot illustreerde dat de kaderhuisartsen ouderengeneeskunde hierbij onmisbaar zijn.

We wensen deze kaderhuisartsen veel succes en plezier met hun werkzaamheden. Het aantal kaderhuisartsen ouderengeneeskunde komt hiermee op 96 en ook de landelijke spreiding wordt steeds beter. We kijken ernaar uit om volgend jaar de 100^e kaderhuisarts ouderengeneeskunde te mogen begroeten!

Op 19 en 20 september starten we weer eerstejaars groepen, er zijn nog plaatsen beschikbaar. Neem voor meer informatie contact op met Claudia de Waard: c.s.de_Waard@lumc.nl.

Laego en scholingsaanbod Ouderenzorg

Door Shanti van Maurik-Brandon

Dit voorjaar heeft Laego in nauwe samenwerking met V&VN Praktijkverpleegkundigen & Praktijkondersteuners, Caransscoop en Progez, en nascholingsbureau ChristelCare een leergang Ouderenzorg aangeboden. Deze scholing was het vervolg van de eerdere scholing van ChristelCare. Inmiddels geaffilieerd met Laego en ongesponsored heeft de leergang ouderenzorg een gewaardeerde status gekregen. De nascholing is gemiddeld gewaardeerd met een 8,3.

In de moderne congresvoorzieningen van Achmea in Zeist en Zwolle hebben deelnemers actief geparticipeerd aan de leergang.

In module 1 gingen we aan de slag met wijkgericht werken. Hoe pak je dat aan? Vooral goede werkafspraken en participatie van alle betrokkenen blijft belangrijk.

Onze fictieve patiënt mevrouw EM. van tachtig jaar (zie foto's): "waar doen we het allemaal voor?" zorgde voor een korte opfrisser. Daarna gingen we aan de slag met Trazag en EasyCare voor de nog niet ingewijden en met

taakdelegatie voor de gevorderden. We stonden op een persoonlijke manier stil bij de verschuivingen en veranderingen van taken door kwaliteitsverbetering van Ouderenzorg.

In module 2 en 3 werden de onderwerpen, patiënt met multi-morbiditeit: herkenning en aanpak, dementie en ondersteuning van de mantelzorg uitgebreid en praktisch behandeld voor praktijk- en wijkverpleegkundigen.

Naast de hoge positieve waardering werd ook aangegeven dat ondanks de diverse inhoud de leergang voldoende diepgang en praktische toepassing gaf

voor de cursisten. Huisarts en praktijkverpleegkundige/ wijkverpleegkundige gingen enthousiast en met nieuwe inzichten verder met de Ouderenzorg in hun praktijk/ regio.

Wegens dit succes wordt deze leergang dit najaar herhaald in Amstelveen en Rotterdam. ([klik hier](#) voor meer informatie).

Tevens wordt er een nieuwe leergang aangeboden in Zeist en Zwolle. ([klik hier](#) voor meer informatie)

Ketenzorg Ouderen op Walcheren

Door Ruben de Kuyper en Ragnhild Vrijaldenhoven-Haitsma

Sinds 2010 is op Walcheren door een groot aantal partners onder andere de kaderhuisartsen ouderengeneeskunde Ruben de Kuyper en Frans van Eede, hard gewerkt aan het ontwikkelen, implementeren en borgen van het Walchers Integrale Zorgmodel. In dit model worden schotten doorbroken, waardoor de kwaliteit en doelmatigheid van zorg aan zelfstandig wonende kwetsbare ouderen verbeterd wordt. De complexe behoeften van kwetsbare ouderen vragen om een nieuw zorgmodel waarbij aanbieders van preventie, cure, care, wonen en welzijn met elkaar samenwerken. Van signalering tot behandeling vanuit één loket. Bij drie huisartspraktijken wordt dit zorgmodel inmiddels succesvol toegepast. Ketenzorg Ouderen Walcheren wordt nu voortgezet via een NPO-implementatieproject met als doel het werken volgens het nieuwe model in 2013 uit te breiden naar meer dan zeventig procent van alle huisartspraktijken op Walcheren.

Om de opgedane kennis over te dragen is het zorgmodel samengevat in het handboek 'Een ketenzorgmodel voor kwetsbare ouderen en hun mantelzorgers op Walcheren'. Het handboek is een hulpmiddel voor de invoering van het Walcheren Integrale Zorgmodel, ook elders in het land. Het is geschreven en samengesteld door betrokken zorgprofessionals. Het Handboek bevat onder andere:

- Beschrijving Walcheren Integrale Zorgmodel en voorwaarden om het model in praktijk te brengen.
- Gebruikte instrumenten en systematiek voor omzetten van behoeftebepaling in zorgplan en zorgprotocollen.
- Beschrijving huisartsenvoorziening met de daarbij behorende werkafspraken (MDO, transmuraal MDO),

samenwerkingsafspraken (geriatrie-fysiotherapeut, SOG, geriater, welzijn) en protocollen (voeding, vallen, dementie, incontinentie, polyfarmacie, mantelzorger).

- Handleiding KetenInformatieSysteem (KIS)-ouderenzorg.

Het eerste wetenschappelijke artikel over het evaluatieonderzoek van Ketenzorg Ouderen Walcheren is gepubliceerd. In dit artikel van dr. Isabelle Fabbricotti *et al.* (iBMG, Erasmus Universiteit Rotterdam) zijn het zorgmodel en de opzet van de evaluatie beschreven. De hoofdconclusie van het onderzoek is dat het Walcheren Integrale Zorgmodel beter is dan *care as usual*. De kwaliteit van zorg aan kwetsbare ouderen verbetert op bijna alle uitkomstmaten. Het model leidt tot betere effecten

ten aanzien van de kwaliteit van leven van de kwetsbare ouderen, het in staat zijn liefde en vriendschap te ontvangen, de tevredenheid met de zorg, de tevredenheid met de vraaggerichtheid en integratie van zorg en dit alles zonder dat het zorggebruik toeneemt. Voor de gezondheid gerelateerde uitkomsten (fysiek, mentaal, sociaal) zijn geen effecten gevonden. Mantelzorgers voelen zich ondertussen minder subjectief belast, terwijl zij wel meer huishoudelijke taken op zich nemen. Effecten ten aanzien van de kwaliteit van leven, de ervaren gezondheid en de tevredenheid met de zorg zijn niet gevonden. Zorgprofessionals zijn meer tevreden over hun fysieke werkomstandigheden en de integratie, samenhang en continuïteit van het zorgproces. Voor de tevredenheid met het werk, kennisontwikkeling en de subjectieve belasting zijn geen effecten gevonden. Echter, zorgprofessionals die volgens het Walcheren Integrale Zorgmodel werken besteden meer tijd aan indirecte niet-patiëntgebonden zorg dan zorgprofessionals die *care as usual* leveren. De hogere kosten die hiermee gepaard gaan en de kleine verschillen in effecten maken dat het Walcheren Integrale Zorgmodel nog niet kosteneffectief is.

Het handboek en het artikel kunt u downloaden via de GENERO-website, [zie link](#).

Informatie over het project vindt u ook via het Nationaal Programma Ouderenzorg, [zie link](#).

Certificering eerste groep kaderartsen specialisme ouderengeneeskunde in de eerste lijn

Door Annet Wind

Op 2 juli jongstleden zijn in het conferentieoord Kaap Doorn tien specialisten ouderengeneeskunde gecertificeerd, die de eerste kaderopleiding specialist ouderengeneeskunde in de eerste lijn succesvol hebben afgerond. In deze landelijke kaderopleiding – gestart in

januari 2012 – hebben de deelnemers de samenwerking met de huisarts in de eerste lijn ten behoeve van kwetsbare ouderen in hun eigen werkomgeving geëxploreerd. Dit met de bagage van achttien opleidingsdagen in Doorn en Leiden, deels samen met huisartsen uit de NHG-kaderopleiding ouderen-

geneeskunde. De coördinatoren Ada Vijfvinkel en Cora Ritmeijer, die Mirjam Bezemer in september 2012 heeft opgevolgd, hebben bergen werk verzet om deze eerste versie van de opleiding vorm te geven. Naar verwachting start in januari 2014 een nieuwe groep van de kaderopleiding.